

VI PRØVER:

MINOLTA SR-T 101

Målt med en konventionel måler vil en portrætoptagelse mod et solbeskinnede vindue i reglen resultere i et silhuetbillede. Lysmåleren i SR-T 101 kameraet vil imidlertid give et måleresultat, der tenderer henad overeksponering – og det vil i dette tilfælde sige, at vi får et korrekt eksponeret ansigt og tilstrækkelig tegning i den meget mørke sweater, medens baggrunden næsten er helt blokeret. Ved passende viftning og kopiering på blødt papir ville det være muligt at få nogen tegning frem i baggrunden. Nu er negativet imidlertid kopieret på normalt papir ligesom billedet nedenunder, der har normal kontrastomfang og naturligvis står perfekt. Hvis man fotograferer to motiver med så store forskelle i kontrasten, som det her er tilfældet, lige efter hinanden, er det nødvendigt at gøre et ophold mellem de to eksponeringer – for at CdS måleren kan få tid til at omstille sig; men det hensyn skal man tage til enhver CdS måler. De »tænker« alle lidt trægt.

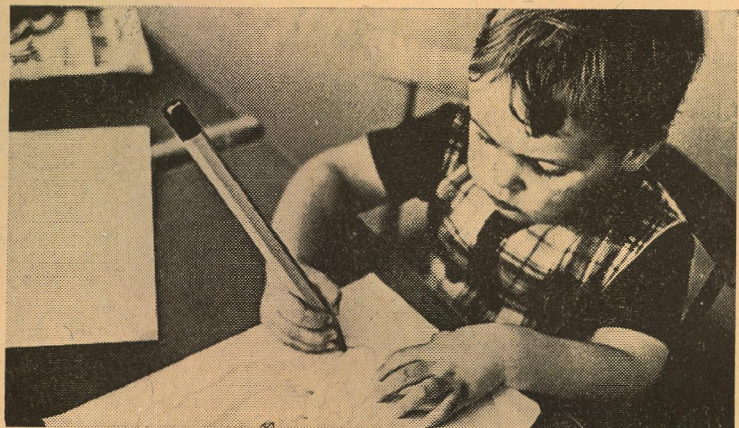
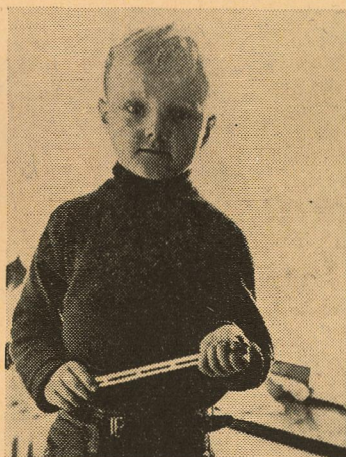

Foto og Smalfilm får jævnligt forespørgsler om Minolta SR-T 101. I første række gælder nysgerrigheden naturligvis det nye CLC målesystem – dets virkemåde og pålidelighed. Inden vi går over til CLC målesystemet skal vi lige kort gennemgå SR-Ts øvrige data.

SR-T 101 er et eenøjet spejlsrefleks med lysmåling gennem objektivet. Standardobjektivet er enten et 58 mm f/1,4 MC Rokkor eller det billigere 55 mm 1,7 MC Rokkor. På det afprøvede kamera sad det sidstnævnte objektivi. Det viste sig at være et fortrinligt objektivi med god skarphed og kontrast allerede ved fuld åbning. Lysstyrken dækker vel rigeligt de flestes behov – og det er svært at finde en grund til at ofre et par hundrede kroner mere for et objektivi, der er en blænde hurtigere, med mindre man da er specielt interesseret i available light fotografering.

Fokuseringen går helt ned til 55 cm, og objektivet har klikblænde, der raster ind på halve blændere. Spaltelukkeren har lukkertider fra B til 1/1000 sek., FP synkronisering på alle lukkertider og X synkronisering til 1/60 sek. Selvdøseren, der er anbragt på kameraets front har en maksimal forsinkelse på 10 sek. Tællerværket går automatisk tilbage i udgangsposition, når filmen tages ud, og ASA indstillingen ligger i lukkertidsknappen på kameraets overside. Pentaprismets matskive har mikropriemindstilling og fresnel linse. I søgebilledets højre side sidder efterfølgingsviseren til lysmåleren, og de valgte lukkertider kan aflæses under matskiven.

Da lysmålingen finder sted

med objektiverne på fuld åbning, er objektiverne naturligvis konstruerede med fuldautomatisk springblænder.

Skarphedsdybden kan kontrolleres med en knap, der sidder i kameraets højre side lige ud for pegefingern, når kameraet holdes i optagelsesstilling.

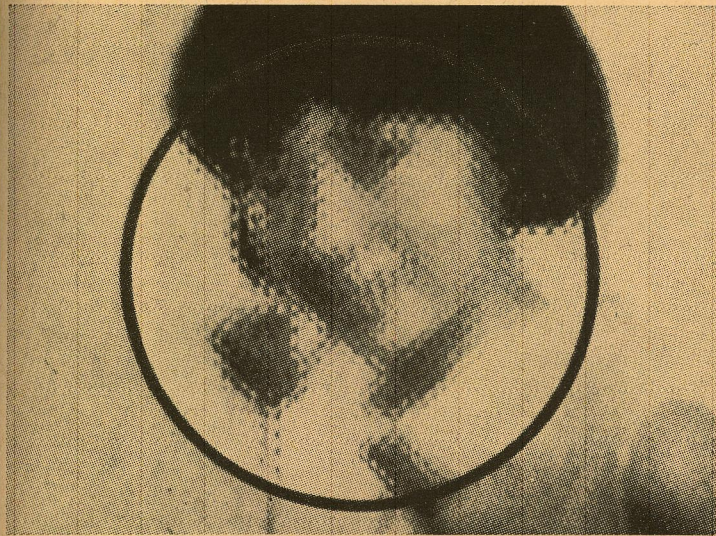
Alle Minoltas SLR objektiver kan bruges til SR-T 101, men kun med den nye serie MC objektiver kan lysmåling foretages på fuld åbning – ved andre objektiver skal der blændes ned til den indstillede blænde for at kunne måle lyset. Dette foregår med den omtalte knap til kontrol af skarphedsdybden.

Helhedsindtrykket er, at Minolta SR-T 101 er et robust konstrueret kamera. Det arbejder ret lydsvagt, og betjeningsgrebene går godt.

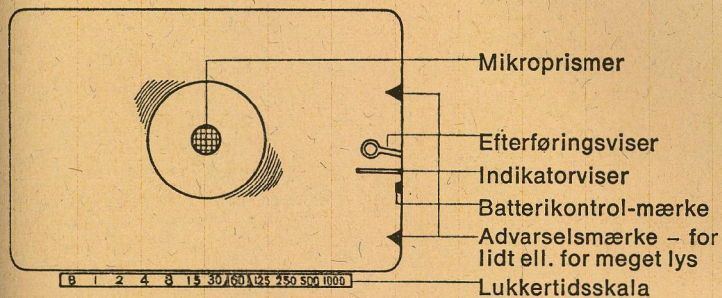
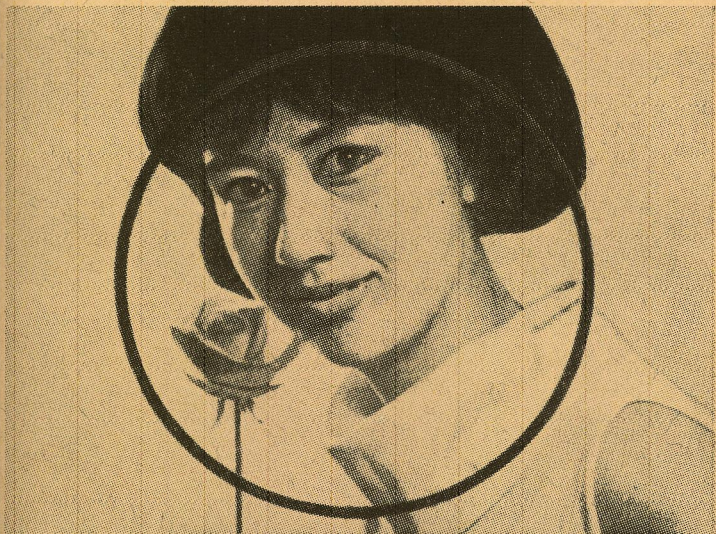
CLC målesystemet

Umiddelbart er det fristende at tro, at Minolta blot har taget en eksisterende model og indbygget en ny lysmåler. Det er imidlertid ikke tilfældet. SR-T 101 er et helt nybygget kamera, hvori lysmåleren indgår som en naturlig del.

CLC betyder »Contrast Light Compensator« og med denne betegnelse vil man betone, at man har skabt et målesystem, der er udformet således, at det kan udligne de store lyskontraster, man kommer ud for ved visse motiver: modlysoptagelser, åbne landskaber med mørk forgrund og lys himmel, mørkt klædte personer i hvide omgivelser m. v. Som bekendt giver den slags motiver ofte fejleksponeringer i form af underbelyste skyggepartier med traditionelle indbyggede lysmålere, der måler lyset på hele bil-

Billedet øverst viser, hvorledes mikroprismene registrerer motivet, når det ikke er i focus. Nederst er skarphedsindstillingen nøjagtig.

Skematisk tegning over de funktioner, der direkte kan iagttages på matskiven i Minolta SR-T 101-kameraet.

ledfladen – medens man ved pletmåling ganske vist kan få nøjagtige målinger af de billedvigtige dele, men selv skal udregne den mellemværdi, der giver det korrekt eksponerede negativ.

Målesystemet er baseret på to CdS celler, der er indbyggede i pentaprismet og sammenkoblede således, at den enes måleresultat vil blive korrigeret af den anden celle i den udstrækning de to cellers resultater er forskellige. Ved motiver med gennemsnitskontrast arbejder systemet naturligvis som enhver konventionel måler.

Populært sagt betyder CLC imidlertid, at man især ved vanskelige motiver med stor kontrast får nøjagtigt samme måleresultat, som man ville få, ifald man tog en skygge- og en højlysmåling med en konventionel måler og selv beregnede den rigtige gennemsnitsværdi. Her får man imidlertid måleresultatet automatisk – medens man har det færdigt komponerede billede i søgeren – og uden at skulle rette søgeren mod en anden del af motivet end den, man ønsker at fotografere.

Jeg har kontrolleret målerens resultater på motiver af forskellig art: Et åbent landskab, der ved traditionel måling giver f. eks. blænde 11 og 1/120 sek., og som man ved skygge/højlysmåling ville korrigere med en blænde for at undgå undereksponering af forgrunden, vurderer SR-T 101 netop til blænde 8 og 1/125 sek. Jeg har prøvet med portrætter i modlys, motiver, der er lyse foroven og mørke foroven, helt hvide flader m. v. Overalt har jeg fået korrekte måleresultater – med en undtagelse.

Det er klart, at CLC måleren altid vil have en tendens til en vis overeksponering – netop for at undgå undereksponering af skyggepartierne i de kontrastre motiver, der her er tale om – at denne tendens samtidigt giver korrekt eksponering, hvor motivet består af en næsten hvid flade, hænger jo sammen med, at traditionelle lysmålere er kalibrerede efter en mellemgrå værdi og følgelig giver et alt for optimistisk måleresultat, hvis man måler en hvid flade.

Hvis motivet derimod består af et forholdsvis lille, lyst motiv mod en stor, mørk baggrund – svigter CLC systemet – fordi det vil forsøge først og fremmest at give korrekt tegning i baggrunden – med overeksponering af det hvide motiv som resultat.

Ellers er det imidlertid svært at snyde CLC-systemet – og formodentlig vil f. eks. 99% af bil-

leder fra en ferietur sydpå være korrekt eksponerede, selvom man stoler blindt på målerens informationer. Den erfarne vil vide at foretage korrektion for den sidste procent.

I praktisk brug er Minolta SR-T et handy og behageligt kamera at arbejde med. Ved indendørs fotografering kan det være vanskeligt at aflæse lukkertiderne inde i søgeren – men i det hele taget er det eenøjede spejlflekskamera ikke ideel til available light fotografering med relativt korte brændvidder. Her vinder målesøgeren.

Der er imidlertid ingen tvivl om, at for de allerfleste amatør-fotografer – især dem, der fotograferer i ferier og i familien, er et kamera med lysmåling gennem objektivet et helt vidunderligt instrument. Det er praktisk muligt at gå direkte ud af fotohandlerens butik efter en kort instruktion – og tage teknisk gode billeder. Når man alligevel føler trang til at dryppe en smule malurt i bægeret, hænger det nok sammen med i første række, at man er udleveret til teknikens pålidelighed. Lysmålere er følsomme instrumenter, der ikke tåler at rasle i handskerummet på en bil og ikke tåler alt for mange slag mod dørkarme m. v. – og hvis automatikken svigter er den, der ikke har lært at bedømme motivets kontrast og lysforhold med sine øjne, uhjælpeligt på glatis.

Den anden indvending er, at jeg tror, at de mere eller mindre automatiske kameraer for let opfordrer til at glemme blænderen og tidsindstillingen som kreative muligheder til at øve indflydelse på billedets udformning. H. J.